



Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій
Кафедра публічного управління та адміністрування

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної
конференції

«Місцеве самоврядування в Україні та світі: теорія і практика»

28 листопада 2023 року
м. Полтава

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ,
КАФЕДРА ГЕОМАТИКИ, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (м. КИЇВ)
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПОЛТАВЩИНИ»
ТРОСТЯНЕЦЬКА МІСЬКА РАДА, СУМСЬКА ОБЛАСТЬ
ТЕРЕШКІВСЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА
ОПІШНЯНСЬКА СЕЛИЩНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА
КОТЕЛЕВСЬКА СЕЛИЩНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА
ЛЕСТЕРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ЛЕСТЕР, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)
ВАРШАВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)
ОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ОПОЛЕ, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТУ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ У
ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА (MRU) (м. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
АЗЕРБАЙДЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. ГЯНДЖА, АЗЕРБАЙДЖАН)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ», КИЄВО-
МОГИЛЯНСЬКА ШКОЛА ВРЯДУВАННЯ ІМЕНІ АНДРІЯ МЕЛЕСЕВИЧА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І
ГАЗУ, ІНСТИТУТ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
*«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»*

28 листопада 2023 року

м. Полтава, Україна

УДК 35.07/08 (1-21) (477)
М65

Редакційна колегія:

Лозинська Т.М. – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, д. н. держ. упр., професор (відповідальний редактор);

Дорофєєв О.В. – професор кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету, д. е. н., професор (заступник відповідального редактора);

М65 *Місцеве самоврядування в Україні та світі: теорія та практика* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 28 листопада 2023 року / за заг. ред. Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАУ, 2023. 298 с.

У матеріалах конференції висвітлені результати наукових досліджень з актуальних проблем місцевого самоврядування і пошуку шляхів їх розв'язання за тематичними напрямками: «Правове забезпечення місцевого самоврядування», «Управління розвитком територіальних громад», «Соціальна складова місцевого самоврядування», «Місцева економіка та місцеві бюджети», «Політичні аспекти функціонування самоврядної влади», «Аграрна політика і місцеве самоврядування», «Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану», «Інформатизація управлінських процесів», «Практики місцевого самоврядування в зарубіжних країнах», «Просторове планування територій територіальних громад»

Для наукових, науково-педагогічних працівників, аспірантів, теоретиків і практиків публічного управління та адміністрування, представників органів влади, громадських діячів України, а також усіх, хто досліджує питання трансформації управління місцевим розвитком в умовах децентралізації влади.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Полтавський державний
аграрний університет, 2023

<i>Гуторова Олена Олександрівна</i>	
Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій та управління ними: українські реалії та досвід розвинених країн світу	46
<i>Діденко Олег Григорович</i>	
Інформатизація стратегічного управління розвитком територіальних громад	50
<i>Дорогань Андрій Сергійович, Рогоза Антон Віталійович</i>	
Державне регулювання розвитку економічного потенціалу підприємства: сутнісна характеристика	53
<i>Житченко Ірина Ігорівна</i>	
Сутність стратегічного управління та моделі розвитку сільських територій	55
<i>Зінченко Олександр Сергійович</i>	
Функції управління комунальним майном територіальних громад	58
<i>Зюзіна Вікторія Юріївна, Шинкаренко Владислав Юрійович</i>	
Формування державної політики сталого розвитку сільських територій ...	60
<i>Канівець Дмитро Андрійович, Єгоров Ігор Володимирович</i>	
Використання цифрових сервісів платформи «Дія. Цифрова громада» в процесі цифрової трансформації на рівні громад	64
<i>Козинська Ріна Юріївна</i>	
Професійна мобільність державного службовця як інструмент формування його професійного іміджу	68
<i>Кушнірюк Володимир Михайлович, Сорока Христина Володимирівна</i>	
Актуальні питання формування лідерства в системі місцевого самоврядування	72
<i>Леоненко Неллі Анатоліївна</i>	
Ефективність стратегічного розвитку територіальних громад в контексті туристичної складової	76
<i>Лопушинський Іван Петрович, Сапіжак Ілона Богданівна</i>	
Інформаційне забезпечення розвитку організаційної культури в органах публічної влади	78
<i>Маматова Тетяна Валеріївна, Чикаренко Ірина Аркадіївна</i>	
Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні: окремі аспекти наукових досліджень кафедри	82
<i>Мац Тетяна Павлівна, Товстошкур Оксана Юріївна</i>	
Значення концепції smart city в управлінні інфраструктурою міста	86
<i>Мелкумова Юлія Альбертівна</i>	
Планування соціально-економічного розвитку громад в контексті регіональної політики	89
<i>Мосора Лариса Степанівна, Сенишин Надія Василівна</i>	
Шляхи вдосконалення системи територіальної організації публічної влади в Україні в контексті процесів децентралізації державної влади	91
<i>Мотрій Світлана Василівна</i>	
Сутність сільськогосподарської дорадчої діяльності та її розвиток	94

Сільські території Харківської області на 2023 рік у результаті бойових дій зазнають значного занепаду та зниженням рівня життя населення в них, в тому числі зростанням екстенсивного виробництва та натурального господарства. В першу чергу, це стосується територій, де проходять бої та котрі були в окупації, але й інші села теж зазнають значного воєнного тиску, а підтримка їх діяльності носить мінімальний характер, не даючи ефективного розвитку.

Відповідно до існуючих реалій можемо сказати, що державне регулювання сталого розвитку сільських територій неможливе без сталого розвитку самої держави. Тому перемога в війні та подальша відбудова економіки – це перше завдання формування ефективних умов розвитку сільських громад з орієнтацією на світові стандарти якості життя.

Список використаних джерел:

1. Концепція загальнодержавної програми сталого розвитку сільських територій до 2020 року. URL: <http://ligazakon.ua>. (дата звернення: 11.11.2023).
2. Лісовий А.В. Державне регулювання розвитку сільських територій : монографія. Київ : Дія, 2021. 400 с.
3. Стратегія розвитку Харківської області на 2021-2027 роки. URL:<https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/717/102538> (дата звернення: 11.11.2023).
4. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> (дата звернення: 11.11.2023).
5. Ткачук А., Третяк Ю., Відновлення України. Регіональний аспект. URL:<https://rpr.org.ua/news/vidnovlennia-ukrainy-rehionalnyu-aspekt/> (дата звернення: 11.11.2023).

Дмитро Андрійович Канівець,
*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

Ігор Володимирович Єгоров,
*здобувач вищої освіти СВО Магістр,
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ ПЛАТФОРМИ «ДІЯ. ЦИФРОВА ГРОМАДА» В ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА РІВНІ ГРОМАД

Вітчизняний досвід переконує, що основи застосування і використання електронних комунікацій та цифрових технологій місцевою владою не відповідають вимогам сучасності. Як наслідок, неможливість надання різноманітних якісних інформаційних послуг, нерівний доступ місцевих жителів

до регіональних інформаційних ресурсів, структурних інформаційних підрозділів органів місцевого самоврядування («цифрова нерівність») та гарантованої законом публічної інформації, і, насамкінець, зниження довіри до державних органів, а також неможливість забезпечення та достатньої реалізації колективних та індивідуальних муніципальних прав і свобод [1].

Досвід зарубіжних країн свідчить, що основним показником ефективності електронного уряду є задоволеність громадян електронними послугами [2, с. 72].

Для того щоб Україна змогла потрапити у ТОП-20 світових лідерів у сфері електронного урядування та електронної демократії Міністерство цифрової трансформації розробило низку сервісів у сфері е-участі. Для комунікації громадян із місцевою та державною владою запущено онлайн-платформу «Дія. Цифрова громада».

«Дія. Цифрова громада» – це інноваційний маркетплейс цифрових продуктів для рішень громад, що дозволяє громадянам швидко та ефективно вирішувати низку питань онлайн, не відвідуючи державних установ [3]. За допомогою використання цього сервісу можна встановити або зміцнити зв'язок між державними органами та мешканцями, оскільки більшість процесів ухвалення важливих рішень відбувається прозоро, що запобігає корупційним ризикам та дає можливість підвищити рівень життя громадян та рівень їхньої довіри до місцевої влади.

Маркетплейс цифрових продуктів та рішень для громад включає кілька категорій, кожна із яких має особливу значущість для цифрової трансформації громад.

Один із головних сервісів, що дає можливість мешканцям громад напряму взаємодіяти із органами місцевої влади шляхом висловлювання власних ідей і потреб, що стосуються покращення якості життя у громаді, а також дає можливість брати участь у громадських обговореннях, це – електронна демократія та комунікація («Дія. Цифрова громада»). Він дозволяє підвищити рівень соціальної відповідальності та свідомості мешканців громад, а також збільшити рівень довіри до влади та її значущості.

Цей цифровий продукт у територіальній громаді дає змогу її жителям звертатись до місцевої влади із проханнями та пропозиціями за допомогою онлайн-сервісів, а саме е-голосування, е-петиції, е-референдуми, е-консультації тощо (це є особливо актуальним для осіб із особливими потребами). Розвиток електронної демократії дає можливість громадянам формувати онлайн-ком'юніті, а також ефективно боротися з бюрократизмом і корупцією. Це все дозволяє підвищити рівень соціальної відповідальності та свідомості мешканців.

Використання сервісів в категорії «Екологія» є надважливим для кожної громади, оскільки це дозволяє громадянам взаємодіяти із державними органами та комунальними службами задля забезпечення безпеки навколишнього середовища. Варто звернути увагу на онлайн-платформу «Екосистема», що була створена для того, щоб охочі могли отримати усю необхідну екологічну інформацію в «один клік». Перевагою сервісу «Екосистема» є не тільки те, що у режимі онлайн кожен охочий може дізнатись про стан повітря, рівень забрудненості води чи ґрунтів, отримати інформацію про лісові вирубки та

пожежі, повідомити відповідні органи про протиправну дію щодо екологічного контролю тощо, а й те, що завдяки цій платформі громадяни та бізнес мають змогу отримати широкий спектр онлайн-послуг, що суттєво допомагає позбавитись від зайвої бюрократії.

За допомогою залучення цифрових технологій у сферу житлово-комунального господарства (категорія «Комунальне господарство») можна суттєво змінити механізм його роботи, що, у свою чергу, дозволяє: мінімізувати витрати, встановити ефективне управління процесами, організувати нові онлайн-сервіси для користувачів. Використання цього онлайн-сервісу дозволяє мешканцям звертатись до різних комунальних служб стосовно ремонтних або інших комунальних питань. Впровадження онлайн-платформ у цю сферу (Сіті-бот Назар, АС «Майно», «WebGIS: ГРОМАДА», Геоінформаційна система інженерних мереж, Управління комунальним господарством) допомагає із швидким вирішенням проблем стосовно: стану роботи комунальних підприємств; місцевих комунальних послуг та їх оплати онлайн; відстеження контролю за якістю надання певних послуг та вирішення тих чи інших проблем; безперебійної роботи сервісів, за допомогою яких можна залишати заявку на виконання ремонтних чи інших видів робіт.

Впровадження цифрових технологій у сферу «Культура і спадщина» (Є-Книга) дає можливість формувати онлайн-заходи, а також ділитися культурним доробком регіону. Для популяризації культури можна створювати різноманітні онлайн-курси та віртуальні прогулянки музеями, виставками, галереями та іншим закладами культури. Також варто відзначити той факт, що зараз у світі зростає так зване «переведення» традиційних джерел інформації у цифровий формат, а саме: рукописів, стародруків, креслень, мап, бібліотечних та архівних видань тощо.

«Дія. Цифрова громада» надає можливість громадянам отримувати доступ і до електронних медичних послуг, саме тому у сфері цифрової трансформації було виділено основні стратегічні напрямки та завдання, які полегшать роботу медичним працівникам та підвищать якість надання послуг громадянам: забезпечення прозорості фінансування системи охорони здоров'я, нові можливості для бізнесу в медичній сфері, розвиток програми eHealth, захищеність даних, створення онлайн-платформ для міжнародних програм із охорони здоров'я, медичної та фармацевтичної освіти і науки в Україні тощо.

Не може існувати поза межами цифровізації і сфера сучасної прогресивної освіти, що обумовлено безліччю факторів. До основних переваг використання онлайн-інструментів варто віднести: онлайн-підручники, посібники та методичну літературу зі стабільним доступом, платформи, що забезпечують безперервну комунікацію між батьками та вчителями, впровадження онлайн-документації, а саме: журнали, таблиці та щоденники у цифровому форматі, «Дія. Цифрова освіта» – платформа з цифрової грамотності тощо (всього 14 продуктів).

Платформа «Дія. Цифрова громада» пропонує також сервіс «Послуги населення». Впровадження та постійне використання технологій майбутнього дає можливість: значно прискорювати певні процеси, роблячи їх

автоматизованими; мінімізувати витрати; ухвалювати ефективні рішення у реальному часі для того, щоб надавати людям швидко та ефективно ті послуги, які їм потрібні. Це значно зменшує «цифровий розрив» та підвищує цифрову обізнаність громадян, що своєю чергою відіграє доволі важливу роль як на місцевому, так і на державному рівнях.

Маркетплейс цифрових продуктів та рішень для громад включає також таку складову як «Сервісні установи». До цифрових сервісних установ належать: «Дія. Бізнес» – це національний проєкт, що націлений на підтримку розвитку малого і середнього бізнесу в Україні; Портал «Відкриті дані України» – це інструмент, що забезпечує надання доступу до публічної інформації у формі відкритих даних; Застосунок Дія – це національний проєкт, що націлений на підтримку розвитку малого і середнього бізнесу в Україні. Застосунок Дія – це, напевно, найпопулярніший на сьогодні застосунок, що дає можливість зібрати усі важливі документи в електронному вигляді, а також через який можна швидко і якісно отримати певні послуги.

Маркетплейс включає і такий цифровий продукт як сервіс «Транспорт» («Вантажне таксі Groot», «Електронний кабінет перевізника»). Використання цифрових технологій у транспортній системі дає змогу розробити онлайн-платформу, що дозволить водіям бути в курсі руху транспортних засобів та планувати свій маршрут. Також цифрові інструменти можна використовувати для оптимізації руху громадського транспорту та його відстеження, що дасть можливість покращити рух транспорту, зменшити час пересування тощо.

Для залучення туристів у регіон та громаду варто звернути увагу на цифрові інструменти, що будуть зручними для громадян, які вперше відвідають місто. Це сервіси розділу «Туризм та дозвілля»: «Туристичний портал VisitUkraine.Today (актуальні правила в'їзду в Україну та подорожей світом)», «Інтерактивна карта інвестиційної привабливості», «Інтерактивна туристична карта». Для цього варто створювати онлайн-мапи громад, які матимуть умовні позначення туристичних об'єктів та культурних пам'яток. Можливе створення сайтів чи мобільних застосунків, за допомогою яких потенційний турист матиме змогу подивитись популярні туристичні місця, прочитати відгуки щодо них та рекомендації стосовно побудови власного туристичного маршруту.

Позитивні зміни у фінансовому секторі можна запровадити шляхом створення онлайн-систем оплати рахунків, що допомагає уникнути зайвої бюрократії. Також, враховуючи прагнення до ефективної взаємодії органів місцевих влад із мешканцями, варто подумати над розробкою та впровадженням технологій, використання яких зможе забезпечити більш швидке та ефективне оброблення і аналіз даних про бюджет міста, розподіл фінансових ресурсів, створення електронного документообігу тощо, що в результаті сприятиме покращенню фінансової ситуації територіальної громади, забезпечить ефективне використання фінансів, а також зробить усі фінансові процеси більш прозорими та доступними для мешканців. Доступні можливості цього напряму: «ФОПкаса», «Універсальний Програмний РРО ЧекОнлайн», «Zarplata 24», «SMARTFIN.UA».

До сервісів напряму «Електронне врядування», насамперед до електронного урядування належать цифрові технології, використання яких

сприяють поліпшенню ефективності та доступності державних послуг та процесів управління державою. Додатково електронне урядування може сприяти більшій прозорості та відкритості в урядових процесах, що забезпечує підвищення довіри громадян до держави. Наприклад, електронна система звітності може забезпечити швидкий та легкий доступ до публічної інформації про діяльність уряду та витрати бюджетних коштів.

Таким чином, цифрові продукти Платформи «Дія. Цифрова громада» в достатній мірі забезпечують місцеві держадміністрації, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб інформацією, необхідною для планування та здійснення заходів, спрямованих на цифровий розвиток, цифрову трансформацію і цифровізацію на місцевому та регіональному рівнях.

Список використаних джерел:

1. Костецька Т. А. Розвиток цифрової трансформації в Україні як умова забезпечення муніципальних прав і свобод. *Діджиталізація та права людини: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Хмельницький, 30 березня 2021 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2021. 395 с. С. 187-190. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/zbirnyk_didzhytalizaciya_2021.pdf (дата звернення: 20.10.2023).

2. Науменко А. В., Лялюк О. Ю. Проблеми правового регулювання електронного урядування у сфері місцевого самоврядування в Україні та зарубіжних країнах. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 69-75.

3. Використання цифрових сервісів Дія та їхня користь для громад. *Іллінецька територіальна громада. Вінницька область, Вінницький район*. URL: <https://illintsi-mrada.gov.ua/news/49084-vikoristannia-cifrovix-servisiv-diia-ta-yixnia-korist-dlia-gromad> (дата звернення: 20.10.2023).

Ріна Юріївна Козинська,
*здобувач вищої освіти СВО Магістр,
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ

Професійна мобільність держслужбовця узагальнено характеризує якість персоналу в публічній сфері. Розглянемо професійну мобільність держслужбовців в широкому та вузькому значеннях. У широкому значенні поняття «професійна мобільність» – це якість індивіда успішно знаходити та коригувати соціальну (професійну) категорію, статус, стан, оволодівати новачійними формами професійної діяльності.